

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS POLITIKOS GRUPĖ
PAŽYMA**

**DĖL VALSTYBĖS IR SAVIVALDYBĖS ĮMONIŲ ĮSTATYMO NR. I-722 11 IR 15
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO IR AKCINIŲ BENDROVIŲ ĮSTATYMO NR.
VIII-1835 37¹ STRAIPSNIO PRIPAŽINIMO NETEKUSIU GALIOS ĮSTATYMO
PROJEKTŲ (TAP-20-1008) (TAIS Nr. 20-7580(2))**

2020-06-15 Nr. NV-1664

Vilnius

Rengėjas: Ekonomikos ir inovacijų ministerija.

Tikslas: įgyvendinti EBPO rekomendacijas, taip pat nustatyti galimybę taikyti mažesnę pelno įmoką dėl ekstremalios situacijos.

Esama situacija:

- šiuo metu nustatyta, kad valstybės valdomos įmonės vadovas priimamas į darbą 5 metų kadencijai. Tas pats asmuo vadovu gali būti renkamas ne daugiau kaip dvi kadencijas iš eilės. Pasibaigus pirmajai kadencijai, vadovas gali būti renkamas antrajai 5 metų kadencijai, atsižvelgiant į tai, ar vadovo pirmosios kadencijos laikotarpiu bendrovė/įmonė pasiekė visus jai nustatytus veiklos tikslus. Pasibaigus antrajai kadencijai, vadovas yra atšaukiamas iš pareigų. Jeigu vadovas buvo išrinktas valdybos nariu, atšaukus jį iš pareigų, jis atšaukiamas ir iš valdybos narių;
- Vyriausybės 2020 m. balandžio 29 d. posėdžio protokoliniu sprendimu buvo pavesta Ekonomikos ir inovacijų ministerijai parengti ir iki 2020 m. birželio 1 d. pateikti Vyriausybei Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatymo pakeitimo įstatymo projektą, kuriame būtų pasiūlyti sprendimai dėl valstybės ir savivaldybės įmonių pelno įmokų mažinimo ar jų nemokėjimo tuomet, kai jas išmokėjus dėl nepalankios epideminės COVID-19 (koronavirusinės infekcijos) situacijos metu apribotos veiklos įmonė gali tapti nemoki.

Esmė:

- atsisakyti įstatymų nuostatų, nustatančių valstybės valdomų įmonių vadovų kadencijų skaičiaus ribojimo, nes EBPO Bendrovių valdysenos komitetas Lietuvai suformavo labai konkrečią rekomendaciją - atsisakyti nuostatų, nustatančių valstybės valdomų įmonių vadovų kadencijų skaičiaus ribojimą, kadangi tokios nuostatos prieštarauja G20/EBPO korporatyvinio valdymo principams. Taip pat pažymėtina, kad pagal Akcinių bendrovių įstatymo nuostatas visuotiniam akcininkų susirinkimui suteiktos išimtinės teisės rinkti bendrovės vadovą, atitinkamai, jei bendrovėje suformuoti kolegialūs organai, tokia teisė perduodama stebėtojų tarybai arba valdybai. Iš esmės analogiškos nuostatos įtvirtintos ir Valstybės ir savivaldybės įmonių įstatyme, suteikiant teisę valstybės ar savivaldybės įmonės savininko teises ir pareigas įgyvendinančiai institucijai skirti ir atšaukti įmonės vadovą. Manytina, kad paminėtos nuostatos užtikrina galimybę bet kuriuo metu rinkti, skirti ar atšaukti valstybės valdomos įmonės vadovą, jei šis netinkamai atlieka savo pareigas, nepasiekia jam keliamų tikslų ir pan.;

- nustatyti galimybę taikyti mažesnes valstybės/savivaldybės įmonių pelno įmokas į valstybės ar savivaldybės biudžetą, kai dėl karo, nepaprastosios padėties, mobilizacijos, karantino, ekstremaliosios situacijos ar ekstremaliojo įvykio metu apribotos veiklos yra reali galimybė įmonei tapti nemokiai.

Derinimas:

- be pastabų suderinta su Aplinkos, Kultūros, Žemės ūkio ministerijomis, Konkurencijos taryba, Kalėjų departamentu, Lietuvos banku, Lietuvos savivaldybių asociacija ir VĮ Turto banku;
- į Finansų ministerijos pasiūlymus atsižvelgta;
- dėl Susisiekimo ministerijos, VĮ Lietuvos oro uostų ir Akmenės rajono savivaldybės administracijos pasiūlymų pateikta derinimo pažyma;
- Energetikos, Sveikatos apsaugos, Teisingumo, Vidaus reikalų ministerijos per nustatytą terminą pastabų nepateikė;
- Vyriausybės kanceliarijos Teisės grupė 2020 m. birželio 15 d. išvadoje Nr. NV-1662 atkreipia dėmesį, kad sąvoka „reali galimybė“ tikslintina, pasitelkiant konkrečius objektyviais finansiniais parametrais apibrėžtus kriterijus, leisiančius visiems subjektams analogišką situaciją vienareikšmiškai įvertinti padarant išvadą, kad sumokėjus valstybei pelno įmoką, įmonė taptų nemokia, o sąvoka „apribota veikla“ tikslintina, nurodant, kieno apribota veikla turima omenyje.

Atitiktis Vyriausybės programai: tiesiogiai Vyriausybės programos nuostatos neįgyvendinamos.

Dalykinio vertimo išvada: siūlytina klausimą aptarti Tarpinstituciniame pasitarime.

Patarėjas

Saulius Gaigalas

Saulius Gaigalas, tel. 8 706 63 789, el. p. saulius.gaigalas@lr.lt